

**Curs d'Estiu
Universitat
Internacional
de la Pau**

XXXII

EDICIÓ

**ÚS DEL TERROR
COM A ARMA
POLÍTICA**

**Sant Cugat del Vallès
del 6 a 12 de juliol de 2017**

El discurs del terror ha estat una arma freqüentment utilitzada per controlar a les poblacions i reprimir-les directa o indirectament. Si l'any passat ens plantejàvem quines eren les conseqüències dels conflictes i les seves especificitats, aquest any ens centrem en un dels principals instruments articuladors i perpetuadors dels conflictes: «L'ús del terror com a arma política».

El terror té múltiples formes d'execució i d'expressió: directes o indirectes, visibles o invisibles, des del poder o el contra-poder, etc. És aquesta complexitat i també la seva actualitat allò que ens mou a explorar el concepte en les seves diferents vessants al Curs d'Estiu d'enguany. Per fer-ho, començarem establint el marc històric de la por i el terror utilitzats com a arma política, revisitant episodis com el colonialisme, la dictadura espanyola o el tan contemporani terror gihadista. Continuarem analitzant terrorismes asimètrics i terrorismes d'estat, a través de l'estudi de sistemes legals de discriminació o d'apartheid, de formes d'experiència guerrillera, de les guerres tecnològiques com la ciberguerra o d'instruments de control com els mitjans de comunicació. Aquestes formes d'exercir el terror responen a uns interessos de l'emissor. En nom del terror tot s'hi val: iniciar una guerra, instaurar un estat d'excepció permanent, limitar o eliminar les llibertats de la població civil, etc. La retòrica del terror es retroalimenta i assenta les bases per educar una societat en la submissió i l'esclavitud. Analitzarem el *modus operandi* dels actors que practiquen el terror directament, com ara el crim organitzat gihadista, i també el d'aquells que en prediquen la seva erradicació per legitimar qualsevol acte violent i repressiu, com ara els països d'Occident amb la seva seguritització, polítiques de comerç d'armes i invasions «defensives». I és que, davant de la multiplicitat d'actors i de mitjans articuladors del terror, trobem la seva contra-part: la víctima, la raó d'existir del terror. Sense víctima no hi ha terror.

En resum, aquest Curs explorarà la lògica, els actors i els mecanismes que configuren el discurs del terror des de múltiples vessants i que acaben conduint a la deshumanització de l'*altre* i a l'extermini del terror amb més terror. Sembla que recuperem la Llei del Talió, on es paga «Ull per ull. Dent per dent», i «terror per terror».

LLOC

Totes les conferències es faran al

Centre Borja

Carrer Llaceres, 30
Sant Cugat del Vallès
Telèfon: 936 741 150

INSCRIPCIONS

A partir del **9 de juny** a
www.universitatdelapau.org

A partir del **6 de juliol** al
Centre Borja

PREU

70 € (curs complet);
40 € (matins o tardes); 20 € (1 dia)

50% de descompte per a persones
jubilades, a l'atur i estudiants
(en opció de curs complet)

Secretaria permanent:
Plaça del Coll n.4 (Xalet Negre)
08172 Sant Cugat del Vallès
Tel 935 657 000 (ext. 2742)
secretaria@universitatdelapau.org
www.universitatdelapau.org
www.facebook.com/unipau
Twitter: @unipaustc

Dijous 6 juliol INAUGURACIÓ

19.00 h Inauguració Institucional.
Lliurament de la 1a menció de reconeixement
Frederic Roda a Alfons Banda i Tarradellas

Divendres 7 juliol HISTÒRIA DE LA POR I EL TERROR COM A ARMA POLÍTICA

MATÍ
9.00 h *Inscripcions*

10.00 h L'ús del terror a l'Àfrica Colonial: esporàdic, sistemàtic, planificat
Eduardo Gargallo. Investigador del Centre d'Estudis Africans (CEA) i del Centro de Estudos Internacionais (ISCTE-Instituto Universitário de Lisboa)

11.30 h *Pausa/café*

12.00 h El terror com a arma de guerra. Ciutats bombardejades
Tomàs Alcoverro. Periodista i escriptor. Corresponsal de La Vanguardia a l'Orient Mitjà

TARDA
16.30 h Terror i dictadures: repressió i violències en el franquisme
Pau Casanellas. Historiador (Instituto de História Contemporânea - Universidade Nova de Lisboa i Universitat Autònoma de Barcelona)

17.30 h Islam, modernitat i gihadisme: d'Al Qaida a l'Estat Islàmic
Javier Martín. Delegat de l'Agència Efe al nord d'Àfrica, autor del llibre Estado Islámico, geopolítica del caos

Dissabte 8 juliol ANÀLISI D'UNA CONFRONTACIÓ: TERRORISME ASIMÈTRIC I TERRORISME D'ESTAT

MATÍ
9.30 h Terrorisme d'estat versus grans crims internacionals
Gonzalo Boyé. Advocat, Professor de Dret Processal Penal en el Centre d'Estudis del Colegio de Abogados de Madrid

11.00 h *Pausa/café*

11.30 h Murs invisibles. Sistemes legals coexistents o crim d'apartheid?
Ana Sánchez Mera. Coordinadora de Campanyes del Comitè Nacional Palestí de BDS (Boicot, Desinversió i Sancions a Israel)

12.30 h El terrorisme en els mitjans de comunicació
Manuel Torres. Professor Titular de Ciència Política a la Universidad Pablo de Olavide de Sevilla

TARDA
16.30 h La violència guerrillera a Llatinoamèrica: el cas de les FARC
Yezid Arteta. Escriptor, analista sobre pau i conflictes

17.30 h Ciberespai i seguretat
José Mª Blanco Navarro. Director del Centro de Análisis y Prospectiva de la Guardia Civil. Conseller i codirector de l'Àrea d'Estudis Estratègics i Intel·ligència del Instituto de Ciencias Forenses y de la Seguridad de la UAM

Diumenge 9 juliol EL NEGOCI DEL TERROR

MATÍ
9.30 h El crim organitzat, en la nova agenda territorial de grups armats gihadistes i secessionistes
Beatriz Mesa. Corresponsal de la cadena COPE para en norte de Africa i el Sahel i col·laboradora d'El Periodico de Catalunya des de 2017

11.00 h *Pausa/café*

11.30 h Guerres de frontera: com la indústria armamentística es beneficia de la tragèdia dels refugiats
Wendela de Vries. Coordinadora de Stop Wapenhandel, la Campanya Holandesa contra el Comerç d'Armes, membre de la Xarxa Europea Contra el Comerç d'Armes

12.30 h El lobby de les empreses de seguretat i de defensa
Tica Font. Directora de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP)

TARDA
16.30 h EL FINANÇAMENT DEL TERRORISME (taula rodona)

- Les connexions entre la «guerra contra les drogues» i la «guerra contra el terrorisme»: condicionants, relats i desafiaments.
Constanza Sanchez Avilés. Directora de l'Àrea de Lleis, Polítiques Públiques i Drets Humans de la Fundacion ICEERS
- Terrorisme i Estat del benestar.
Carlos Sanchez. Periodista, Director adjunt de El Confidencial
- Bancs, paradisos fiscals i entramats financers de les organitzacions terroristes.
Arcadi Oliveres. Economista. President d'Unipau

Dilluns 10 juliol LES VÍCTIMES

MATÍ
9.30 h El trànsit de l'acord de pau amb les FARC-EP a la construcció de la pau a Colòmbia: finestra d'oportunitat o canvi lampedusià?
Rafael Grasa. Professor de Relacions Internacionals de la UAB i assessor en construcció de pau a Colòmbia

11.00 h *Pausa/café*

11.30 h Qui són les víctimes del terrorisme? Quines són les finalitats del terrorisme i alternatives?
José Angel Ruiz-Jiménez. Prof. Departament d'Història Contemporània i membre de l'IPAZ de la Universidad de Granada

12.30 h Lògica i mites del terrorisme suïcida
Alejandro Pozo. Investigador del Centre Delàs d'Estudis per la Pau

TARDA
16.30 h La violència política a l'Argèlia postcolonial: la construcció de l'enemic a través de la premsa
Rafael Bustos. Professor de Relacions Internacionals a la Universidad Complutense de Madrid

17.30 h Memòria crítica front l'oblit o la reconstrucció mitificada
Jose Perceval. Historiador, professor de la facultat de Ciències de la Comunicació de l'UAB. Membre d'Unipau

Dimarts 11 juliol SOLUCIONS POLÍTIQUES I SOLUCIONS POLICIALS / MILITARS AL TERRORISME

MATÍ
9.30 h Què és la guerra contra el terrorisme?
José Luis Gordillo. Professor Titular de Filosofia del Dret a la UB i investigador del Centre Delàs d'Estudis per la Pau

11.00 h *Pausa/café*

11.30 h Vigilància i presumpció d'amenaça en la política policial de la UE
Chris Jones. Investigador, Statewatch

12.30 h Política antiterrorista europea a l'era digital
Maryant Fernández. Senior Policy Advisor a European Digital Rights (EDRi)

TARDA
16.30 h Consequències sobre la població en el àmbit mèdic humanitari
Igor Barbero. Asesor de comunicació en MSF

17.30 h Més lleis impliquen més seguretat? Violacions de drets humans en la legislació anti-terrorista al Mediterrani
Thais Bonilla. Llicenciada en periodisme. Responsable de l'àrea de campanyes i comunicació transformadora de Novact

Dimecres 12 juliol CONCLUSIONS

9.30 h Víctimes, Justícia i reparació
Enrique Santiago. Advocat. Expert en Dret Internacional dels DDHH, Dret Internacional Humanitari i Dret Internacional Penal. Assessor jurídic de la Delegació de Pau de les FARC-EP a la Taula de Converses de l'Havana i en la Comissió de Seguiment, Impuls i Verificació (CSIVI) de l'Acord Final.

11.30 h Conclusions i clownclusions

Tots els dies a les 13.30 h Clownclusions a càrrec de **Koldo G. Vio Domínguez**

universitat
internacional
de la pau

Ajuntament
de SantCugat

30 anys **cugat.cat**
• diari • tv • ràdio

 elCugatenc